

FIOD
Belastingdienst

Informatie over

Vrijheidsbeperkende dwangmiddelen

Wat doet de FIOD?

De FIOD is de bijzondere opsporingsdienst van de Belastingdienst.

De taken van de FIOD zijn:

- opsporing van ernstige gevallen van fiscale- en douanefraude
- opsporing op het gebied van economische en financiële criminaliteit

U wordt verdacht van een strafbaar feit. De FIOD heeft u aangehouden en gaat u verhoren. In deze folder kunt u onder meer lezen welke rechten en plichten u hebt. En ook aan welke regels de FIOD zich moet houden.

Aanhouding voor onderzoek (verhoor)

De FIOD-medewerkers moeten:

- zich legitimeren
- u vertellen waarom u bent aangehouden
- u vertellen dat u niet verplicht bent tot antwoorden
- u vertellen dat u recht hebt om een advocaat te raadplegen voordat het eerste verhoor begint

Die advocaat is in de meeste gevallen gratis. Dit is een onafhankelijke advocaat die op dat moment dienst (piket) heeft. U kunt ook zelf een advocaat kiezen. Dit kan kosten voor u meebrengen.

Bent u aangehouden omdat u verdacht wordt van een strafbaar feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan? Dan zal u gevraagd worden een identiteitsbewijs ter inzage te geven aan de opsporingsambtenaar. Op het politiebureau maken wij daarvan een digitale kopie. Ook worden er een foto en 10 vingerafdrukken van u gemaakt.

Bent u aangehouden op verdenking van een strafbaar feit waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegestaan? Dan wordt u alleen gevraagd een identiteitsbewijs ter inzage te geven. Ook hiervan wordt een digitale kopie gemaakt.

Tijdens de aanhouding

Nadat u bent aangehouden wordt u in beginsel niet langer dan 9 uur vastgehouden. De periode van 9 uur gaat in op het moment dat u op de plaats van verhoor aankomt. Dat is meestal een politiebureau. Tijdens deze 9 uur bent u beperkt in uw bewegingsvrijheid en communicatie met anderen. Na uw aanhouding wordt u zo spoedig mogelijk voorgeleid aan de (hulp)officier van justitie. In deze 9 uur telt niet mee:

- de tijd die wordt gebruikt om u, na aanhouding of voorgeleiding, over te brengen naar de plaats van verhoor, meestal is dit een politiebureau
- de nacht (van 12.00 uur 's nachts tot 09.00 uur 's ochtends), tenzij en voorzover u in deze periode wordt verhoord

Als u wordt verdacht van een strafbaar feit waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegestaan, dan geldt een termijn van 6 uur in plaats van 9 uur. Kan uw identiteit niet binnen die termijn worden vastgesteld, dan kan de 6-uurstermijn met maximaal 6 uur worden verlengd.

Verlengen van vasthouden door inverzekeringstelling

Is voor de FIOD 9 uur niet voldoende? Dan kan de (hulp)officier van justitie beslissen dat de FIOD u langer mag vasthouden. In dat geval geeft hij een 'bevel tot inverzekeringstelling' af. U krijgt een kopie van dit bevel.

De inverzekeringstelling houdt in dat u nog maximaal driemaal 24 uur (3 dagen) op het politiebureau moet blijven. U mag alleen in verzekering worden gesteld onder de volgende voorwaarden:

- Voor het feit waarvan u verdacht wordt, is volgens de wet voorlopige hechtenis toegestaan (bijvoorbeeld opzettelijk een onjuiste belastingaangifte doen).
- Het is van belang voor het onderzoek dat u langer op het politiebureau blijft.
- De (hulp)officier van justitie heeft u gehoord voordat hij de beslissing tot inverzekeringstelling heeft genomen.

Reclassering

Bij uw inverzekeringstelling wordt de reclassering ingeschakeld. Een medewerker van de reclassering komt bij u langs. Als u wilt, kunt u met hem uw problemen bespreken. Reclasseringsmedewerkers hebben een geheimhoudingsplicht.

Beperkingen en rechten

Meestal zal men u op het politiebureau bepaalde beperkingen opleggen. Het kan zijn dat u bijvoorbeeld geen post mag verzenden of niet mag telefoneren en e-mailen. Bovendien wordt u gefouilleerd. Voorwerpen die voor het onderzoek belangrijk kunnen zijn worden in beslag genomen.

U hebt recht op teruggaaf van de inbeslaggenomen voorwerpen, tenzij het belang van de strafrechtelijke procedure dat niet toelaat. Bijvoorbeeld wanneer stukken als bewijsmateriaal in de strafrechtelijke procedure worden gebruikt.

Bent u het niet eens met de inbeslagneming? Dan kunt u hierover contact opnemen met de officier van justitie. U kunt ook een klacht indienen bij de rechtbank. Uw advocaat kan u hierover meer informatie geven.

U hebt recht om tweemaal per dag een half uur in de buitenlucht te zijn, maar alleen als dit mogelijk is op het bureau waar u wordt vastgehouden.

U hebt recht om eten te bestellen. Bijvoorbeeld als u het eten op het politiebureau niet lekker vindt. Dat bestelde eten moet u dan wel zelf betalen.

Hebt u speciale voorzieningen nodig, zoals medicijnen? Dan kunt u dat bespreken met de FIOD-medewerkers of uw verzorgers op het politiebureau.

Wel of geen verlenging van de inverzekeringstelling

In principe duurt de inverzekeringstelling 3 dagen. In deze tijd beslist de officier van justitie wat er verder moet gebeuren. U kunt te maken krijgen met de volgende situaties:

- De FIOD heeft voorlopig voldoende informatie en u hoeft niet langer op het politiebureau te blijven. De officier van justitie geeft dan opdracht u vrij te laten. Het opsporingsonderzoek in uw zaak gaat wel gewoon verder.
- De officier van justitie beslist dat u in het belang van het onderzoek nog langer wordt vastgehouden. Hij kan de inverzekeringstelling verlengen met maximaal driemaal 24 uur. U krijgt een kopie van het ‘bevel tot verlenging’.

- Bij verlenging van de inverzekeringstelling wordt u aan de rechter-commissaris voorgeleid. Die beoordeelt of aan de wettelijke voorwaarden is voldaan. Tijdens deze verlengde inverzekeringstelling kan de officier van justitie een schriftelijk verzoek indienen bij de rechter-commissaris. Hierin vraagt hij om een ‘bevel tot bewaring’ af te geven. U wordt dan opnieuw aan de rechter-commissaris voorgeleid.
- De officier van justitie besluit niet tot verlenging van de inverzekeringstelling. Maar hij dient een schriftelijk verzoek in bij de rechter-commissaris. Hierin vraagt hij om een ‘bevel tot bewaring’ af te geven. Ook in dit geval wordt u aan de rechter-commissaris voorgeleid.

Bewaring (voorlopige hechtenis)

Stemt de rechter-commissaris in met het schriftelijk verzoek van de officier van justitie? Dan geeft hij een ‘bevel tot bewaring’ af. U bent nu in ‘voorlopige hechtenis’. De bewaring duurt maximaal 14 dagen en kan niet verlengd worden. Als het mogelijk is, wordt u voor deze periode naar een huis van bewaring gebracht. Het kan ook zijn dat u op het politiebureau blijft.

Gevangenhouding

Vindt de officier van justitie dat u nog in ‘voorlopige hechtenis’ moet blijven? Dan zal hij (binnen de termijn van 14 dagen bewaring) bij de rechtbank een verzoek doen om een ‘bevel tot gevangenhouding’ af te geven. Voordat de rechtbank hierover een beslissing neemt, wordt u door de rechter opgeroepen en gehoord. Een ‘bevel tot gevangenhouding’ geldt voor maximaal 90 dagen.

In hoger beroep

U kunt onder bepaalde omstandigheden in hoger beroep gaan tegen het 'bevel tot gevangenhouding'. Uw advocaat kan u daarover meer vertellen. Ook voor vragen over de procedure van een eventuele schorsing of opheffing van de 'voorlopige hechtenis' kunt u bij uw advocaat terecht.

Verdere vervolging

Besluit de officier van justitie u te vervolgen? Dan is er een aantal mogelijkheden:

- U krijgt een transactievoorstel van de officier van justitie. Dit is een voorstel om een geldbedrag te betalen (geldboete). Daarmee voorkomt u strafvervolging.
- U krijgt een strafbeschikking van de officier van justitie. Dit betekent dat de officier van justitie u een straf of maatregel oplegt. Bijvoorbeeld een taakstraf of een geldboete. (Voor fiscale- of douanestrafbare feiten kan de Belastingdienst u een strafbeschikking opleggen.)
- U ontvangt een dagvaarding van de officier van justitie. Dit betekent dat u voor de rechter moet verschijnen.

Geen verdere vervolging

Besluit de officier van justitie u niet te vervolgen? Dan seponereert hij uw zaak ('sepot'). Het strafrechtelijk onderzoek tegen u (voor het feit waarvoor u bent aangehouden) stopt. U krijgt hierover bericht. De officier van justitie kan voorwaarden stellen aan deze 'seponering'. Dit heet dan een 'voorwaardelijk sepot'.

Schadevergoeding

Hebt u in voorarrest gezeten zonder dat u schuldig wordt verklaard? Dan kunt u om een schadevergoeding vragen. Uw advocaat kan u daarbij helpen.

Indienen van een klacht

Hebt u een klacht over het optreden van de FIOD?

Stuur die op naar:

Belastingdienst/FIOD

De directeur

Postbus 19266

3501 DG Utrecht

De FIOD beslist over uw klacht binnen 18 weken na ontvangst. Bij de afhandeling van uw klacht maakt de FIOD gebruik van de onafhankelijke klachtencommissie bijzondere opsporingsdiensten. U hebt het recht uw klacht nader toe te lichten bij deze commissie.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Naam:

Telefoon:

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst/FIOD

December 2019